

FRANJO DAMIŠ, građ. teh. (1950. – 2009.)

Sve sudionike nedavnoga stručnoga putovanja Društva građevinskih inženjera i tehničara Međimurja u Makedoniju, Albaniju i Crnu Goru, sve prijatelje i znance, te dakako ponajviše širu i najbližu rodbinu, zaprepastila je vijest da je na ulici u Skoplju iznenada preminuo Franjo Damiš, građ. teh. Ta je prerana i nagla smrt na stručnoj ekskurziji potresla sve koji su ga poznavali i s njim surađivali ili se samo povremeno družili. Svi su bili neugodno iznenađeni spoznajom o ljudskoj krhkosti i prolaznosti. Vijest o tom neočekivanom i preranom odlasku duboko je potresla i ražalostila članove Društva građevinskih inženjera i tehničara Međimurja, a posebno one koji su se s njim donedavno dogovarali o novim poslovima, računajući pritom na njegovo golemo stručno iskustvo i pouzdanost.

Zapravo u životu Franje Damiša iznimno je mnogo značio profesionalni odnos prema svim poslovima koje je obavljao, ali i velika ljubav prema obitelji i rodnom Mačkovcu. U tom je međimurskom mjestu rođen 28. ožujka 1950., tu je izgradio dom i proveo cijeli svoj život. Posebno je volio prirodu i planinarstvo, a također i vatrogastvo što je naslijedio od oca kao obiteljsku tradiciju.

Nakon završenoga osnovnog obrazovanja Franjo Damiš opredijelio se za građevinsko zanimanje i bio među prvim generacijama građevinskih tehničara školovanih u Čakovcu. Prvo mu je zaposlenje bilo u tesarskom pogonu ondašnjega Građevnog kombinata *Međimurje*, u kojemu je najduže radio. Tada su, početkom sedamdesetih godina prošloga stoljeća, bila širom otvorena vrata obrazovanim stručnjacima spremnim za stručne izazove. Vrlo je brzo počeo raditi u građevnoj operativi na gradnji najsloženijih građevina. Radio je na najvećim gradilištima, često i najzahtjevnije građevine koje su postale prepoznatljiva obilježja brojnih turističkih područja na Jadranu, ali i u Zagrebu, cijelom Međimurju i drugim krajevima.

Gotovo je nemoguće nabrojiti sva gradilišta i građevine u koje je Francek, kako su ga zvali svi njegovi kolege i prijatelji, bio izravno ili neizravno uključen. Bili

su to ondašnji prvi ozbiljniji iskoraci međimurskih graditelja na surovom građevinskom tržištu izvan Međimurja. Damiš je svoje stručne i organizacijske sposobnosti višestruko dokazao kao dugogodišnji zamjenik voditelja tesarskog pogona upravo kvalitetom i ispunjavanjem ugovorenih rokova, čuvajući tako i potvrđujući teško stečeni ugled međimurskih graditelja.

Franceka Damiša cijeli je život krasila skromnost, poštenje i marljivost te visoki moral, racionalnost, stručnost, odgovornost i ozbiljan odnos prema svim poslovima kojih bi se prihvatio. Bio je i vrlo emotivan, često i samozatajan jer se nikome nikada nije nametao niti se gurao u prvi plan, a takav je bio i u struci i u životu. To se osobito potvrdilo 1997. kada mu je Gradsko vijeće Čakovca povjerilo osnivanje poduzeća *Stanorad*, posao koji je uspješno i vrlo brzo obavio.

Uvijek se borio za ostvarenje zadanih ciljeva, a to su u *Međimurju* i zanatskoj zadruzi *Napredak* bili razborito i kvalitetno građenje, a u *Stanoradu*, gdje je do iznenadnog i tužnog odlaska bio voditelj tehničke službe, upravljanje i održavanje mnogobrojnih građevina. Zbog toga je i ostavio toliko tragova u svojoj životnoj i radnoj sredini te među svojim kolegama i prijateljima. Cijeli se život ponosio upravo činjenicom što je graditelj, a posvuda je volio isticati svoju struku i zvanje.

S posebnim je ponosom isticao i svoje međimursko podrijetlo, svoj Mačkovec i naše naslijeđe, a uvijek bi pritom dodao koliko voli i život i svoju obitelj. Neposredno prije polaska na put, koji mu je na kraju ispao posljednji, razmišljao je i o mirovini. Htio je nakon povratka s putovanja obaviti poslove vezane za sređivanje dokumentacije, otkrio je to svojim suradnicima u *Stanoradu*, i tako zaokružiti radni vijek s nešto više od 40 godina radnoga staža. Htio se sasvim posvetiti obitelji i svemu što je volio, a u tim ga je namjerama spriječila iznenadna i okrutna smrt.

To su naizgled šturi, možda i nedovoljni podaci o jednom čovjeku čiji je najveći dio života prošao u poštenom i samoprijegornom radu kojemu je posvetio svoje najplodnije i najkreativnije godine. O tome svjedoče brojne građevine u koje je ugradio i svoj znoj i svoje znanje. Vjerojatno ćemo se često prisjetiti Franje Damiša kada pokraj tih građevina budemo prolazili i vjerojatno nikada nećemo moći zaboraviti koliko je u njih trebalo ugraditi vještine i truda. Svi koji su zajedno s njim radili ili se samo sretali kao s kolegom, posebno su cijenili njegov doprinos afirmaciji graditeljske struke i dubokoga poštovanja koji je osjećao prema poslu kojim se bavimo. Svi su posebno cijenili doprinos koji je dao u radu društva što okuplja međimurske građevinare.

Franjo Damiš, građ. teh., umro je u Skoplju 16. rujna 2009. u popodnevним satima na stručnom putovanju DGITM-a. Pogrebni je obred održan 21. rujna 2009. na Mihovljanskom groblju u Čakovcu, pred mnoštvom prijatelja, znanaca i štovatelja koliko ih se u tom gradu odavno nije okupilo. A to rječito govori samo za sebe.

I na kraju treba izraziti zahvalnost dragom kolegi i prijatelju Franceku i poželjeti mu sretno putovanje i druženje s anđelima. Bilo ga je golemo zadovoljstvo poznavati, surađivati s njim ili se samo družiti. Svima će nam mnogo nedostajati. Neka mu je laka međimurska gruda koju je toliko volio.

D. Matotek